

EURÓPSKA KOMISIA

V Bruseli 26. 7. 2012
COM(2012) 415 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

Prípadné výhody a nevýhody obmedzenia počtu kategórií strelných zbraní na dve (zakázané alebo povolené) s cieľom zlepšiť fungovanie vnútorného trhu v prípade dotknutých výrobkov prostredníctvom prípadného zjednodušenia

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

Prípadné výhody a nevýhody obmedzenia počtu kategórií strelných zbraní na dve (zakázané alebo povolené) s cieľom zlepšiť fungovanie vnútorného trhu v prípade dotknutých výrobkov prostredníctvom prípadného zjednodušenia

Táto správa je odpoveďou na jednu z požiadaviek smernice Rady 91/477/EHS z 18. júna 1991 o kontrole získavania a vlastníctva zbraní, zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/51/ES z 21. mája 2008.

1. SMERNICA 91/477/EHS A OTÁZKA KATEGORIZÁCIE STRELNÝCH ZBRANÍ

1.1. Smernica 91/477/EHS pôvodne predstavovala sprievodné opatrenie na dobudovanie vnútorného trhu. Týmto sa na kompenzáciu uľahčenia pohybu strelných zbraní z jedného členského štátu do druhého začlenili do európskych právnych predpisov záruky týkajúce sa bezpečnosti prispôbené tomuto typu výrobkov.

1.2. Uvedená smernica obsahuje dve prílohy, z ktorých prvá (príloha I) stanovuje kategorizáciu (stále platnú) strelných zbraní najmä podľa ich nebezpečnosti. Takto boli stanovené 4 kategórie : kategória A, do ktorej sú zaradené zakázané zbrane – vojenské zbrane; kategória B zahŕňa zbrane podliehajúce oprávneniu – zväčša používané športovými strelcami a poľovníkmi; kategória C, do ktorej sú zaradené zbrane podliehajúce ohláseniu – najmä zbrane používané poľovníkmi a nakoniec kategória D – iné strelné zbrane, ktorá sa uplatňuje v podstate na jeden typ zbraní¹.

1.3. Táto kategorizácia zodpovedá minimálnym požiadavkám, ako je to aj v prípade ostatných normatívnych ustanovení smernice. Členské štáty totiž môžu v zmysle článku 3 smernice 91/477/EHS² existujúce delenie sprísniť napríklad tým, že zrušia kategóriu C alebo D alebo zahrnú určitú zbraň do vyššej kategórie v závislosti od svojich politík alebo vnímania bezpečnostných hľadísk alebo poľovníckych tradícií.

1.4. Táto voľnosť ponechaná členským štátom vyplýva z vlastnej povahy smernice, ktorej cieľom nie je úplná harmonizácia, ale skôr poskytuje minimálnu úroveň bezpečnosti, bez toho, aby boli dotknuté opatrenia, ktoré by členské štáty mohli prijať na predchádzanie nelegálnemu obchodu so zbraňami³.

1.5. Je potrebné vyzdvihnúť, že táto smernica sa neuplatňuje na nadobúdanie ani na držbu zbraní ozbrojenými silami, políciou, štátnymi orgánmi alebo zberateľmi a orgánmi, ktoré sa zaoberajú kultúrnymi a historickými aspektmi zbraní a ktoré sú ako také uznané členským štátom, na území ktorého sú zriadené. Toto rozlíšenie má zásadný význam, pretože sa

¹ Dlhé jednoranové strelné zbrane s hladkou hlavňou.

² „(S výhradou práv udelených občanom s bydliskom v členských štátoch na základe článku 12 ods. 2,) členské štáty môžu prijať do svojich právnych predpisov prísnejšie ustanovenia, ako sú tie, ktoré sú stanovené v tejto smernici.“

³ Odôvodnenie 8 smernice 91/477/EHS stanovuje: „*smernica neovplyvňuje právo členských štátov, aby prijali opatrenia na zabránenie nezákonnému obchodu so zbraňami*“.

rozlišuje medzi tzv. „civilnými“ zbraňami a iným typom materiálu, ktorý používajú ozbrojené sily alebo niekedy dokonca aj organizovaný zločin.

1.6. Táto smernica je predmetom správy Komisie Európskemu parlamentu a Rade z 15. decembra 2000 o jej vykonávaní⁴. Voči jej záverom, ktoré boli vo všeobecnosti priaznivé a nespochybňovali kategorizáciu strelných zbraní uvedenú v prílohe I, neboli do dnešného dňa vznesené námietky.

2. KATEGORIZÁCIA STRELNÝCH ZBRANÍ V KONTEXTE PRIJATIA SMERNICE 2008/51/ES Z 21. MÁJA 2008, KTOROU SA MENÍ A DOPŔŇA SMERNICA 91/477/EHS, A METODIKA POUŽITÁ PRE TÚTO SPRÁVU

2.1. Pokiaľ ide o činnosť spoluzákonodarcu, prvý prístup vychádzal z dvoch hlavných úvah: zníženie počtu kategórií strelných zbraní na dve kategórie (zakázané alebo povolené zbrane) by bolo bezpečnejšie pre európskych občanov a zároveň jednoduchšie pre hospodárske subjekty.

2.2. Tento názor však nezastávali tí, ktorí sa domnievali, že si členské štáty majú zachovať určitý priestor na uváženie vnútroštátnej klasifikácie strelných zbraní, samozrejme v prípade dodržania minimálnych obmedzení stanovených v prílohe I. Hospodárske subjekty podobne ako bežní používatelia strelných zbraní neboli zjavne presvedčení o výhodách, ktoré by zjednodušenie tohto typu mohlo priniesť.

2.3. Tieto postoje bolo možné zhrnúť v odôvodnení 18 smernice 2008/51/ES, v ktorom sa stanovuje, že *„Niektoré členské štáty zjednodušili klasifikáciu strelných zbraní tak, že prešli zo štyroch na [...] dve kategórie [...]. Členské štáty by sa mali zjednotiť na takejto zjednodušenej klasifikácii, hoci členské štáty, ktoré klasifikujú strelné zbrane do ďalších kategórií, si môžu v súlade so zásadou subsidiarity zachovať platný klasifikačný systém.“*

2.4. Cieľom tejto správy je teda opätovne preskúmať otázku kategorizácie strelných zbraní výlučne z pohľadu lepšieho fungovania vnútorného trhu a v záujme predloženia správy o situácii vyplývajúcej z uplatňovania tejto smernice, ktorá bude v prípade potreby doplnená o návrhy a ktorú Komisia bude musieť predložiť Európskemu parlamentu a Rade najneskôr 28. júla 2015, tak, ako je to stanovené v uvedenej smernici.

2.5. Na tento účel si útvary Komisie vybrali prístup, ktorý zapája orgány členských štátov, ktoré majú právomoc v oblasti strelných zbraní (predovšetkým ministerstvo vnútra alebo ministerstvo spravodlivosti, v závislosti od členských štátov) a ktorým bol zaslaný dotazník v novembri 2011, ako aj hlavné kategórie používateľov strelných zbraní – výrobcov, maloobchodníkov, poľovníkov, športových strelcov a jednotlivých zberateľov, ktorí boli viackrát vyzvaní, aby vyjadrili svoje stanoviská.

2.6. Správnym orgánom členských štátov sa položilo široké spektrum otázok zameraných na tieto aspekty:

- (1) hospodársky význam odvetvia výroby strelných zbraní a maloobchodu s nimi;
- (2) počet zaregistrovaných poľovníkov a športových strelcov;

⁴ KOM(2000) 837 v konečnom znení.

- (3) počet držiteľov európskeho zbrojného pasu;
- (4) údaje o vývoji trestných činov a priestupkov v priebehu posledných rokov;
- (5) prípadné problémy pri vysledovateľnosti strelných zbraní;
- (6) systematické podriaďovanie nákupu strelnej zbrane režimu oprávňovania;
- (7) platné oprávnenie na jednu zbraň alebo viacero zbraní;
- (8) oprávnenie odvodené od iného oprávnenia alebo povolenia;
- (9) možná existencia zjednodušeného systému ohlasovania;
- (10) záujem o povinné zúženie kategórií v európskych právnych predpisoch;
- (11) možné dôsledky takéhoto zúženia na príslušné hospodárske odvetvia;
- (12) návrhy možných zlepšení.

Okrem toho sa navyše spresnilo, že dotazník sa týkal iba zbraní, na ktoré sa vzťahuje uvedená smernica, t. j. loveckých zbraní a zbraní na športovú streľbu s výnimkou vojenských zbraní.

3. POSÚDENIE HOSPODÁRSKEHO VÝZNAMU ODVETVIA A HLAVNÍ POUŽÍVATELIA STRELNÝCH ZBRANÍ PODĽA ÚDAJOV Z DOTAZNÍKA; VŠEOBECNÉ ÚDAJE

3.1. Prvá skupina členských štátov nemá, alebo takmer nemá, odvetvie výroby civilných strelných zbraní. Početnosť tejto skupiny je významná, keďže do nej patrí viac ako dvanásť členských štátov. Aj v prípade malej alebo zanedbateľnej výroby však môže byť maloobchod s týmito zbraňami značného rozsahu: napríklad vo Fínsku je do maloobchodných alebo servisných aktivít zapojených minimálne 600 obchodníkov a v Maďarsku je ich približne 500.

3.2. Ďalšia skupina krajín má relatívne silné výrobné odvetvie, častokrát vychádzajúce z tradícií, hoci úroveň produkcie nie je príliš vysoká. Vyzdvihnime príklad Slovenska, Českej republiky, Rakúska a Poľska. Tieto členské štáty však majú značný počet obchodníkov, servisných pracovníkov alebo priekupníkov a takýchto subjektov je iba na území Poľska 500 a v Rakúsku dokonca 700⁵.

3.3. V najľudnatejších členských štátoch sa nachádzajú aj oblasti s najväčšou výrobou, hoci je to v dôsledku úpadku výrobných odvetví stále zriedkavejšie. Nemecko a Taliansko si stále udržiavajú značný rozsah výroby, častokrát orientovanej na vývoz⁶, Francúzsko a Spojené kráľovstvo však zaznamenali veľký úpadok výroby civilných zbraní a v Španielsku prebiehal tento úpadok v menšom rozsahu. To však nebráni tomu, aby sa v niektorých krajinách udržala početná sieť obchodníkov, ako je tomu napríklad vo Francúzsku⁷.

⁵ Zdroj v prípade Rakúska: Európske združenie obchodu s civilnými zbraňami.

⁶ 85 až 90 % nemeckej výroby strelných zbraní sa takto vyváža do tretích krajín alebo do Únie (zdroj: Združenie európskych výrobcov športových zbraní).

⁷ Z údajov Európskeho inštitútu pre lovecké a športové zbrane vyplýva, že vo Francúzsku sa živí predajom zbraní približne 800 až 1 000 predajní.

3.4. Najväčšie množstvo poľovníkov a športových strelcov však možno nájsť v najľudnatejších členských štátoch. Uvádza sa, že vo Francúzsku je vyše 1 400 000 poľovníkov, približne 850 000 je ich v Taliansku a dokonca vyše 1 500 000 v Španielsku. Počet športových strelcov je tradične podstatne nižší ako počet poľovníkov, zostáva však stále značný: približne 300 000 v Taliansku, 213 000 vo Francúzsku a približne 14 600 v Poľsku.

3.5. Je zaujímavé zdôrazniť, že niektoré členské štáty s relatívne nízkym počtom obyvateľov (v porovnaní s priemerom Únie) registrujú vysoký počet poľovníkov alebo športových strelcov. Vo Švédsku je najmenej 490 000 poľovníkov a 96 000 športových strelcov, zatiaľ čo vo Fínsku je zaregistrovaných vyše 300 000 poľovníkov a 35 000 športových strelcov. A v Dánsku je približne 169 000 poľovníkov a 120 000 športových strelcov.

3.6. Spomeňme ešte počet držiteľov európskeho zbrojného pasu⁸, ktorý prirodzene predstavuje smerodajný ukazovateľ (avšak zďaleka nie jediný) mobility poľovníkov a športových strelcov v Európskej únii. Niektoré členské štáty ako napríklad Rakúsko majú relatívne vysoký počet držiteľov tohto dokladu (38 000), proporcionálne menej rozšíreného v iných krajinách (približne 20 000 držiteľov v Taliansku, 39 378 držiteľov vo Francúzsku).

4. ÚDAJE O VÝVOJI TRESTNÝCH ČINOV A PRIESTUPKOV SÚVISIACICH S POUŽITÍM STRELNÝCH ZBRANÍ A VYSLEDOVATEĽNOSŤ CIVILNÝCH STRELNÝCH ZBRANÍ

4.1. Odpoveď na otázku, či bol v posledných rokoch zaznamenaný značný nárast trestnej činnosti za použitia loveckých alebo športových strelných zbraní, je najčastejšie záporná. Niektoré členské štáty ako Grécko, Poľsko, Švédsko alebo Portugalsko zaznamenali mierny, ale nepodstatný nárast.

4.2. Väčšina členských štátov ako Rakúsko, Maďarsko, Bulharsko, Spojené kráľovstvo, Fínsko alebo Španielsko sa domnieva, že vývoj v prípade tohto typu trestnej činnosti je stabilizovaný. Iné členské štáty, napríklad Belgicko a Írsko, preukazujú miernu tendenciu k znižovaniu tohto typu trestnej činnosti.

4.3. Tieto aspekty nevyklučujú určitý vývoj trestnej činnosti za použitia strelných zbraní súvisiaci napríklad s predajom zbraní – najmä vojenských – v prípade ozbrojených konfliktov. Tieto druhy zbraní však nepatria do rozsahu pôsobnosti uvedenej smernice, ktorá ich klasifikuje ako zakázané zbrane (kategória A prílohy I) v protiklade so zbraňami, ktoré možno nadobudnúť na vykonávanie voľnočasovej alebo športovej aktivity.

4.4. Zbrane povolené smernicou predstavujú omnoho menšie problémy s „vysledovateľnosťou“, ako to vyplýva z odpovedí na dotazník, ktoré to väčšinou potvrdzujú, aspoň pokiaľ ide o legálny pohyb v rámci Únie. Väčšina členských štátov zastáva v skutočnosti názor, že existuje relatívne málo zásadných problémov s vysledovateľnosťou civilných strelných zbraní, aspoň pokiaľ ide o vnútroštátnu úroveň.

⁸ Európsky zbrojný pas bol zriadený smernicou 91/477/EHS. Ide o „doklad, ktorý na žiadosť vydávajú orgány členských štátov osobe, ktorá sa legálne stáva držiteľom a používateľom strelnej zbrane“ (článok 1 ods. 4). Držiteľovi umožňuje cestovať so svojou zbraňou v rámci zjednodušeného povoľovacieho systému z jedného členského štátu do druhého najčastejšie na účely lovu alebo športovej streľby. Jeho držiteľia si ho veľmi cenia a neboli hlásené žiadne problémy s bezpečnosťou týkajúce sa jeho vydávania alebo používania.

4.5. Niektoré ťažkosti však môžu nastať pri zbere a spracovávaní informácií, ktoré umožňujú spätne vysledovať zbraň, ktorá mohla mať celý rad vlastníkov. Ako nevyhnutná požiadavka sa javí otázka riadneho vedenia záznamov členskými štátmi, ako aj predajcami, a dostupnosť týchto záznamov pre operačné zložky.

5. REŽIM NADOBÚDANIA A DRŽBY STRELNÝCH ZBRANÍ

5.1. Z odpovedí na dotazník vyplýva všeobecná zásada, že na nadobúdanie a držbu civilných strelných zbraní sa vzťahuje režim oprávňovania a v určitých zriedkavých prípadoch režim ohlasovania alebo administratívnej registrácie, pričom ide v skutočnosti o nepriame oprávnenie. Táto všeobecná zásada nie je prekážkou tomu, aby sa na určité typy zbraní alebo zbrane s určitými vlastnosťami nemohli vzťahovať v určitom členskom štáte miernejšie podmienky nadobúdania, ako napríklad v prípade historických alebo vyradených zbraní.

5.2. Režim oprávňovania nevyhnutne neznamena, že o oprávnenie treba žiadať vždy pred nákupom každej zbrane. Oprávnenie možno vydať na nákup presného počtu vopred stanovených zbraní, ktorých vlastnosti sú uvedené v samotnom oprávnení (tak je to v prípade Rakúska, Poľska alebo Luxemburska).

5.3. Samotné oprávnenie na nákup môže byť sprevádzané alebo podmienené iným dokladom, napríklad preukazom poľovníka alebo športového strelca alebo v určitých prípadoch administratívnym rozhodnutím potvrdzujúcim, že nadobúdateľ je oprávnený nadobudnúť zbraň na účely sebaobrany (prípady Fínska alebo Poľska).

5.4. Režim ohlasovania – kategória C prílohy I smernice 91/477/EHS – sa stále uplatňuje na veľký počet strelných zbraní, najmä vo Francúzsku. V tomto systéme nadobúdateľ musí predložiť predajcovi kópiu svojho preukazu totožnosti a doklad oprávňujúci na nákup (napríklad platný poľovnícky preukaz); následne vyplní s predajcom⁹ vyhlásenie, ktoré je zaregistrované a ktoré predajca postúpi príslušným orgánom. Ak príslušný orgán proti uvedenej transakcii namieta, požiada nadobúdateľa, aby vrátil zbraň alebo ho prinúti ju vrátiť použitím verejnej moci.

5.5. Určitý počet loveckých zbraní sa vo Francúzsku zaraďuje do novej prechodnej kategórie na pomedzí medzi kategóriou C a D smernice: ide o dlhé jednoranové lovecké strelné zbrane s hladkou hlavňou, na ktoré sa vzťahuje nový režim „registrácie“, ktorý sa približuje k režimu „ohlasovania“ (kópia preukazu totožnosti, poľovníckeho preukazu/povolenia na športovú streľbu, formulár na vyplnenie a overenia policajnými orgánmi).

5.6. Z odpovedí na dotazník teda nevyplývalo, že by strelné zbrane mohli ešte spadať do kategórie miernejšej, ako je kategória D smernice, t. j. aby ich bolo možné nadobudnúť bez príslušných formalít, ako to smernica umožnila len v prípade dlhých jednoranových strelných zbraní s hladkou hlavňou. Všetky členské štáty, ktoré si ponechali túto možnosť, zaviedli prísnejšie požiadavky (ako je uvedené v predchádzajúcom odseku).

5.7. Takisto je dôležité vyzdvihnúť, že klasifikácia platná v určitom členskom štáte pre určitú dovezenú zbraň (zákaz, oprávnenie, ohlásenie, registrácia) je záväzná a má prednosť pred klasifikáciou zbrane v krajine, v ktorej bola nadobudnutá. Inými slovami, ak napríklad určitá zbraň bola nadobudnutá v určitom členskom štáte v režime oprávnenia, ale jej vlastník (aj keď

⁹ Predajca uskutoční prvotné overenie v zoznamoch osôb, ktoré majú zakázaný nákup zbrane.

je držiteľom európskeho zbrojného pasu) ju má v úmysle zobrať so sebou do iného členského štátu, kde sa na ňu vzťahuje režim zákazu, bude to prirodzene režim zákazu, ktorý bude mať prednosť, a zbraň teda nebude môcť opustiť svoju krajinu pôvodu.

6. ČLENSKÉ ŠTÁTY MAJÚ RÔZNE NÁZORY, POKIAĽ IDE O MOŽNOSŤ ZNÍŽIŤ POČET KATEGÓRIÍ POVOLENÝCH SMERNICOU

6.1. Niektoré členské štáty ako Poľsko, Spojené kráľovstvo, Írsko, Dánsko a Lotyšsko prejavujú záujem, aby sa na úrovni Európskej únie znížil počet kategórií na dve, pretože si myslia, že by to viedlo k zjednodušeniu.

6.2. Iné členské štáty si naopak myslia, že by sa mala zachovať voľnosť, ktorú ponecháva súčasná klasifikácia smernice. Preto Švédsko, Taliansko, Maďarsko a Belgicko nevidia skutočné výhody, ktoré by mohla priniesť zmena súčasnej kategorizácie, a domnievajú sa, že jej prepracovanie by viedlo k ťažkostiam a zbytočným nákladom.

6.3. Členské štáty ako Slovensko, Holandsko a Rumunsko, ktoré na vnútroštátnej úrovni prijali systém založený na dvoch alebo troch kategóriách, rovnako uprednostňujú, aby sa členským štátom ponechala možnosť uplatňovať také klasifikácie, ktoré im budú v rámci súčasnej kategorizácie vyhovovať najlepšie.

6.4. Na otázku, či by takéto zníženie počtu kategórií malo podstatný vplyv na príslušné hospodárske odvetvia, väčšina členských štátov odpovedala buď tak, že takýto vplyv by bolo ťažké posúdiť, alebo že vplyv by pravdepodobne nebol žiadny vzhľadom na skutočnosť, že klasifikácia na dve kategórie je už u nich dosť rozšírená. Treba však poznamenať, že sú to predovšetkým členské štáty nevyrábajúce strelné zbrane, ktoré sa domnievajú, že zúženie kategórií by malo na ich území iba malý hospodársky vplyv.

6.5. Niektoré členské štáty, ktoré majú odvetvie výroby strelných zbraní, ako napríklad Taliansko a Belgicko, sú naopak toho názoru, že by to malo na toto hospodárske odvetvie negatívny vplyv. Iné členské štáty, ako napríklad Poľsko, pripúšťajú, že by to mohlo mať hospodárske dôsledky, nevidia v tom však dôvod, prečo by sa počet kategórií nemal zúžiť.

6.6. Väčšina členských štátov si však nemyslí, že zníženie počtu kategórií prílohy I k smernici na dve kategórie strelných zbraní by prinieslo zjavné výhody pre lepšie fungovanie vnútorného trhu. Takisto bola vyjadrená obava, že zníženie počtu kategórií by mohlo viesť k odkloneniu zákonného obchodu so strelnými zbraňami k nezákonnému obchodu.

7. BOLI VYJADRENÉ URČITÉ PODNETY, INÉ AKO ZNÍŽENIE POČTU KATEGÓRIÍ, S CIEĽOM ZJEDNODUŠIŤ POHYB STRELNÝCH ZBRANÍ V POSILNENOM BEZPEČNOSTNOM RÁMCI

7.1. V záujme uvedeného niektoré členské štáty ako napríklad Nemecko, ale aj Estónsko a Poľsko, videli zjavné výhody v definícii spoločných noriem pre vyradovanie strelných zbraní podľa techník navrhnutých pracovnou skupinou *ad hoc* Medzinárodnej komisie pre

ručné strelné zbrane (CIP¹⁰); na úrovni Únie by to mohlo viesť k zvýšeniu bezpečnosti, ako aj k uľahčeniu výmen.

7.2. Iné členské štáty ako Švédsko, Holandsko, Francúzsko, Luxembursko a Portugalsko sa domnievajú, že by sa mohla zlepšiť informatizácia v rámci členských štátov, čo by umožnilo prepojiť informácie o pohybe strelných zbraní s ich vlastníkmi. Je potrebné vynaložiť úsilie, aby sa všetky členské štáty mohli dostať k informáciám v registroch, čím by sa v prípade potreby uľahčila výmena informácií v rámci Európskej únie.

7.3. Niektoré návrhy sú ešte špecifickejšie, ako napríklad vybavenie vozidiel na komerčnú prepravu strelných zbraní zariadením GPS, ktoré umožňuje lokalizáciu miesta pohybu (Česká republika), alebo zabezpečenie podrobnejšej úpravy pre činnosti súkromných bezpečnostných spoločností (Bulharsko); ďalšie návrhy sú ambicioznejšie, ako priblíženie definícií v oblasti strelných zbraní, aby sa na úrovni Únie uprednostnil spoločný prístup (Holandsko).

7.4. Niektoré členské štáty videli prínos vo vytvorení štandardného formulára pre presuny zbraní v prípade obchodu so strelnými zbraňami (Rumunsko). Tento dokument by umožňoval prevziať všetky informácie zo žiadostí o oprávnenie alebo z oznámení o obchodných transakciách medzi členskými štátmi.

7.5. Značný počet členských štátov si takisto myslí, že súčasná situácia je v zásade uspokojivá a/alebo nenavrhuje konkrétne opatrenia. Niektoré členské štáty ako napríklad Taliansko sú toho názoru, že všetky navrhované zmeny by mali zohľadňovať zásadu proporcionality a skutočnosť, či existuje reálna potreba, ktorá by odôvodňovala iniciatívy na úrovni EÚ.

7.6. Vo všeobecnosti sa pripomienky členských štátov týkajú najmä otázok vysledovateľnosti a vyradovania strelných zbraní. Ide o dve oblasti, v ktorých Komisia chce zasiahnuť, či už vypracovaním spoločných usmernení v oblasti noriem a techník vyradovania, alebo zabezpečením, aby členské štáty dodržali povinnosť viesť počítačový informačný systém¹¹, pričom obidve tieto úlohy boli stanovené v samotnej smernici 2008/51/ES.

8. ZDÁ SA, ŽE VEĽKÉ SKUPINY POUŽÍVATEĽOV SMERNICE MAJÚ ZÁUJEM O ZJEDNODUŠENIA, KTORÉ BY NEVYHNUTNE NEZAHRNOVALI ZNÍŽENIE POČTU KATEGÓRIÍ

8.1. Zdá sa, že poľovníci (približne 7 miliónov osôb v rámci Európskej únie¹²) sú spokojní so súčasnou kategorizáciou vytvorenou podľa poľovníckych tradícií a minimálnych bezpečnostných požiadaviek svojho členského štátu. Veľmi im záleží na uznávaní

¹⁰ Stála medzinárodná komisia (CIP) pre skúšky ručných strelných zbraní vznikla na základe medzivládnej dohody, ktorou sa hlavní európski výrobcovia strelných zbraní (11 európskych krajín plus Čile, Rusko a Spojené arabské emiráty) zaväzujú uznávať skúšky strelných zbraní a streliva, určených na uvedenie na trh, ktoré sa uskutočňujú v zariadeniach označovaných ako „skúšobne“ podľa technických kritérií definovaných a aktualizovaných v rámci CIP. Toto uznanie sa vyjadruje značkou, ktorá sa umiestňuje na strelnú zbraň a ktorá umožňuje identifikovať skúšobňu, v ktorej bola táto zbraň testovaná. V niektorých skúšobniach sú strelné zbrane takisto vyradené podľa techník a požiadaviek, ktoré sa môžu v jednotlivých členských štátoch líšiť bez toho, aby boli nevyhnutne vzájomne uznané.

¹¹ Tento počítačový informačný systém týkajúci sa strelných zbraní umožňujúci prepojenie zbrane s jej vlastníkom musí byť zavedený najneskôr do 31. decembra 2014 v zmysle podmienok smernice 2008/51/ES.

¹² Údaje poskytol Zväz združení pre poľovníctvo a ochranu divo žijúcej zveri EÚ (FACE), ktorý združuje národné poľovnícke združenia členských štátov Európskej únie a iných krajín Rady Európy.

a propagácii európskeho zbrojného pasu, ktorý im uľahčuje pohyb z jedného členského štátu do druhého vo veľmi uspokojujúcom bezpečnostnom rámci.

8.2. Športovní strelci môžu takisto využívať európsky zbrojný pas, aby sa presunuli z jedného členského štátu do druhého a zúčastnili sa vo väčšine prípadov na súťažiach. Ich presuny sa zdajú byť dobre zorganizované a podliehajú prísnemu režimu oprávnenia, na ktorý navyše dohliadajú miestne alebo národné zväzy športovej streľby. Nezdá sa, že by povinné zníženie počtu kategórií na európskej úrovni mohlo viesť k zjavným zjednodušeniam.

8.3. Hoci aktivity zberateľov starožitných a historických zbraní alebo ich kópií nepatria do rozsahu pôsobnosti smernice, zberatelia by ocenili, keby mali možnosť zahrnúť svoje zberateľské predmety do európskeho zbrojného pasu, keďže by sa tým uľahčil pohyb tohto typu výrobkov medzi členskými štátmi. Odvetvie zahrnujúce dodávateľov, kultúrne zariadenia, aukčné siene, akreditovaných odborníkov atď. by ocenilo ďalšie opatrenia uľahčujúce uznávanie zbraní tohto typu členskými štátmi, napríklad počas ich prepravy z jedného členského štátu do druhého.

8.4. Výrobcovia civilných strelných zbraní by mali záujem o prípadné zjednodušujúce opatrenia. V tejto súvislosti vyzdvihneme dávne pranie tohto odvetvia, a to možnosti využívať globálne povolenia na presun strelných zbraní v rámci Únie. Členské štáty by nevydávali oprávnenia pre každý jednotlivý presun, ale oprávnenie by platilo počas stanoveného obdobia a pre vopred definované typy výrobkov¹³ a vydávalo by sa subjektom, ktoré by mali určitý počet schválených záruk.

8.5. Výrobcovia aj maloobchodníci sú takisto zástancami zjednodušenia definícií základných súčastí strelných zbraní. Definície základných súčastí strelných zbraní sa nemusia v jednotlivých právnych predpisoch plne zhodovať a väčšie spresnenie by mohlo zlepšiť plynulosť aj bezpečnosť obchodných transakcií.

8.6. Možno dospieť k záveru, že sa nezdá, že by súčasná kategorizácia strelných zbraní v právnych predpisoch EÚ vyvolávala osobitnú kritiku zo strany veľkých skupín používateľov smernice. Možno však jasne identifikovať ich pranie uskutočniť zjednodušujúce opatrenia s cieľom zlepšiť fungovanie vnútorného trhu.

9. OTÁZKA KATEGORIZÁCIE CIVILNÝCH STRELNÝCH ZBRANÍ NA ÚROVNI ÚNIE BY MOHLA BYŤ OPĽTOVNE POSÚDENÁ VZHLADOM NA BUDÚCE LEHOTY A USMERNENIA UVEDENÉ V SAMOTNEJ SMERNICI

9.1. Povinnosť členských štátov zriadiť do 31. decembra 2014 počítačový informačný systém a udržiavať ho určite zodpovie želaniu zlepšiť dostupnosť informácií, ktoré vyplynulo z odpovedí na dotazník. V tejto súvislosti bude zaujímavé opäťovne posúdiť prípadné problémy s výsledovateľnosťou na úrovni Únie, ktoré by mohli vyplynúť zo súčasnej kategorizácie uplatňovanej v smernici.

¹³ Táto možnosť už teoreticky existuje v smernici 91/477/EHS. V jej článku 11 sa stanovuje, že predajcovia môžu získať oprávnenie, ktoré by ich v určitých prípadoch oslobodilo od povinnosti mať jednorazové oprávnenia pre každý pohyb strelných zbraní v rámci Spoločenstva. Táto možnosť sa však využíva len zriedka, pretože si vyžaduje uznanie zo strany členského štátu pôvodu aj určenia, a to v porovnateľnom regulačnom rámci.

9.2. Kým z určitých odpovedí členských štátov vyplýva želanie mať spoločné metódy vyradovania strelných zbraní, je potrebné pripomenúť, že tejto úlohe sa Komisia bude čoskoro venovať, a to v súlade s požiadavkami smernice¹⁴. Výsledkom by mal byť bezpečnejší pohyb tohto druhu výrobkov.

9.3. Rovnako je nutné poznamenať, že odkaz výslovne stanovený v smernici 2008/51/ES by takisto mohol riešiť želanie členských štátov, pokiaľ ide o väčšiu výsledovateľnosť: ide o odkaz v odôvodnení 7 Dohovoru o vzájomnom uznávaní skúšobných značiek pre ručné strelné zbrane z 1. júla 1969, ktorý by sa mal v čo najväčšej miere používať ako východiskový dokument pre systém označovania v Spoločenstve ako celku.

9.4. V tejto súvislosti by sa mohlo čo najskôr prediskutovať priblíženie Európskej únie a štruktúr Stálej medzinárodnej komisie pre skúšky ručných strelných zbraní (CIP) s cieľom stanoviť v rámci Únie uznávané normy pre skúšky strelných zbraní. Dodatočná a certifikovaná kontrola výroby a pohybu strelných zbraní v rámci Európskej únie by mohla priniesť výhody vo všetkých bezpečnostných aspektoch.

9.5. Vzhľadom na získané informácie možno dospieť k záveru, že povinné obmedzenie počtu kategórií strelných zbraní v EÚ na dve kategórie by samo osebe neprinieslo zjavné výhody; v každom prípade nie je vhodné zaoberať sa takouto perspektívou izolovane, keďže by hrozilo, že sa diskusia zameria iba na jedinú otázku, a to na základe ktorého typu dokladu by sa udeľovalo oprávnenie, čo by len ťažko viedlo k odlišnej situácii, akou je súčasná diverzita v rámci Únie.

9.6. V záujme prístúpenia k analýze možných a žiaducich spôsobov vývoja smernice 2008/51/ES, a to s cieľom dosiahnuť zjednodušenie, pri ktorom sa vezmú do úvahy všetky špecifiká a obmedzenia vlastné takémuto typu výrobkov, je potrebné zohľadňovať predovšetkým kontext správy o situácii vyplývajúcej z uplatňovania smernice, ktorú Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade do 28. júla 2015 a ktorá bude v prípade potreby doplnená o návrhy.

9.7. Závery tejto správy sa predložia v októbri 2012 na zasadnutí kontaktnej skupiny zriadenej smernicou. Malo by sa o nich diskutovať aj pri príležitosti konferencie o nedovolenom obchodovaní so strelnými zbraňami, ktorú chce Komisia usporiadať koncom novembra 2012 za účasti strán, ktoré sú zainteresované na boji proti tejto forme trestnej činnosti. Pôjde najmä o zhodnotenie potrieb v tejto oblasti, ako aj o vyvodenie usmernení pre budúce iniciatívy.

¹⁴ V prílohe I k smernici sa stanovuje, že „Komisia vydá v súlade s postupom uvedeným v článku 13a ods. 2 smernice spoločné usmernenia pre vyradovacie normy a techniky, aby tak zabezpečila trvalú nepoužiteľnosť vyradených strelných zbraní“.